

Research Paper

Designing a Model of School as an Environment for Living and Learning from a Postmodern Perspective

Received:
Accepted:
PP:

Use your device to scan and read the
article online

DOI:

Keywords:

Postmodernism,
School,
Environment for Living,
Learning,
Lived Experience,
Phenomenology

Abstract

Introduction: In recent decades, the traditional view of school as merely an institution for knowledge transfer and academic success has led to the neglect of students' emotional, social, and cultural needs. In this context, the postmodern approach—with its emphasis on polyphony, diversity, self-creation, and participatory principles—provides a suitable framework for redefining the concept of school. The present study aims to design a model of the “School as an Environment for Life and Learning” based on postmodern perspectives and grounded in students' lived experiences..

research methodology: This qualitative study was conducted using a phenomenological method. The potential participants were 10 male and female high school students in Marvdasht, selected through purposive sampling. Data were collected through semi-structured interviews and analyzed using phenomenological thematic analysis at three levels: basic themes, organizing themes, and global themes. To enhance the credibility and trustworthiness of the findings, various qualitative validation techniques were employed, including: returning five interviews (33% of the total) to participants, of which 80% were approved without revision and one with minor revision; independent coding of seven interviews by two researchers, yielding a Cohen's Kappa coefficient of 0.82; and evaluation and validation of the findings by three educational experts. Regular meetings were held among the research team to monitor the data collection and analysis process, and final analyses were confirmed by external reviewers to ensure the reliability and dependability of the research.

Findings: The results identified seven key components for designing the school-as-life-and-learning-environment model: purpose, content, teacher, student, school, methods and tools, and evaluation. The model emphasizes the creation of a dynamic, participatory, and polyphonic learning environment in which students are recognized as creators of knowledge and experience.

Conclusion: This study can serve as a comprehensive solution for educational system reform, transforming schools into joyful, dynamic, and creative environments. It not only emphasizes the enhancement of academic skills but also focuses on the social and personal growth of students. Ultimately, it is recommended that this model be implemented across various schools and its outcomes evaluated to become a practical and effective framework within educational systems.

Citation: Designing a Model of School as an Environment for Living and Learning from a Postmodern Perspective

Corresponding Author:

Extended Abstract

Introduction:

The concept of education and the role of schools have evolved significantly in recent decades. While traditional schools have primarily focused on academic achievement and knowledge transfer, there is an increasing recognition of the need to create learning environments that support holistic development. Postmodernism challenges conventional notions of education by advocating for diversity, critical thinking, and the integration of life experiences into learning processes. This study explores the idea of "school as a place for life" by integrating postmodern perspectives and the lived experiences of students.

Context:

The current educational system often emphasizes standardized assessments, rigid curricula, and teacher-centered approaches. This system may neglect the emotional, social, and creative needs of students, limiting their ability to develop holistically. The postmodern approach proposes an alternative paradigm that values cultural diversity, dialogic learning, and the active participation of students. In this context, reimagining the school environment as a space that nurtures life skills, emotional well-being, and intellectual growth becomes essential.

This research is situated within the Iranian educational context, focusing on middle and high school students in Marvdasht city. By analyzing their lived experiences, the study seeks to identify the gaps in the current system and propose a model that aligns with the ideals of a postmodern educational framework.

Goal:

The primary objective of this research is to design a comprehensive model for "school as a place for life." This model aims to redefine the role of schools by:

Incorporating postmodern principles into educational practices.

Addressing the holistic needs of students, including their social, emotional, and cognitive dimensions.

Proposing actionable recommendations for transforming schools into environments that promote growth, interaction, and lifelong learning.

Method:

This qualitative study employs a phenomenological approach to understand the lived experiences of students and incorporate their perspectives into the proposed model. Data were collected through semi-structured, in-depth interviews with 10 purposefully selected middle and high school students from various school types, including public, private, and specialized institutions.

Interviews were analyzed thematically, focusing on recurring patterns and unique insights. The analysis followed an inductive approach, moving from specific observations to broader themes. The process

ensured theoretical saturation, where no new information emerged after the fifteenth interview. Efforts to ensure credibility included participant feedback on preliminary findings and external validation by educational experts

Findings:

The analysis revealed seven core components essential to designing a school as a place for life:

Goals: Schools should focus on developing critical citizens, fostering creativity, promoting ethical and social awareness, and equipping students with essential life skills. The emphasis should shift from mere academic success to holistic growth.

Content: Curricula must be dynamic, interactive, and relevant to students' real-world needs. Content should encourage problem-solving, critical thinking, and collaborative learning, reflecting the interests and aspirations of students.

Teacher's Role: Teachers should act as facilitators, mentors, and co-learners rather than sole authorities. They must create an environment that inspires curiosity, dialogue, and creativity.

Student's Role: Students should transition from passive recipients of knowledge to active creators and collaborators. Their voices, choices, and unique perspectives should be central to the learning process.

School Environment: Schools must be inclusive, supportive, and adaptable spaces that foster collaboration, joy, and emotional well-being. Schools should act as micro-communities that reflect democratic principles.

Methods and Tools: Innovative teaching strategies, such as group work, project-based learning, and the integration of technology, are essential. These methods should facilitate active engagement and deeper understanding.

Evaluation: Assessment systems should prioritize qualitative and process-oriented evaluations over traditional standardized tests. Self-assessment and peer feedback should play a critical role in fostering self-awareness and continuous improvement.

Results:

The proposed model for "school as a place for life" highlights a transformative approach to education: Holistic Development: The model ensures that schools cater to the intellectual, emotional, social, and ethical dimensions of students, preparing them for the complexities of modern life.

Empowered Stakeholders: Both teachers and students assume active roles in shaping the learning process, fostering a sense of agency and responsibility.

Dynamic and Inclusive Environment: The model promotes a school environment that values diversity,

Designing a Model of School as an Environment for Living and Learning from a Postmodern Perspective

creativity, and inclusivity, where all students feel seen, heard, and supported.

Practical Application: The findings suggest actionable steps for educators, policymakers, and school administrators to implement these principles effectively.

Conclusion:

This study provides a comprehensive framework for reimagining schools as spaces for holistic learning and living. By integrating postmodern principles and the lived experiences of students, the proposed

model addresses the limitations of traditional education systems. It offers a roadmap for transforming schools into vibrant, inclusive, and life-affirming environments.

Future research should explore the practical implementation of this model in diverse educational settings and evaluate its impact on student outcomes. This approach has the potential to revolutionize educational practices, ensuring that schools nurture well-rounded individuals capable of thriving in an ever-changing world

"مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری از دیدگاه پست مدرن"

تاریخ دریافت:

تاریخ پذیرش:

شماره صفحات:

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن
مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

چکیده

مقدمه و هدف: در دهه‌های اخیر، نگاه سنتی به مدرسه به عنوان نهادی صرفاً برای انتقال دانش و موفقیت تحصیلی، سبب غفلت از نیازهای عاطفی، اجتماعی و فرهنگی دانش‌آموزان شده است. در این میان، رویکرد پست مدرن با تأکید بر چندصدایی، تفاوت، خودآفرینی و مشارکت محور بودن، بستر مناسبی برای بازتعریف مفهوم مدرسه فراهم می‌سازد. هدف پژوهش حاضر، طراحی مدل «مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری» بر اساس دیدگاه پست مدرن و با اتکا به تجارب زیسته دانش‌آموزان است.

روش شناسی پژوهش: این پژوهش با رویکرد کیفی و روش پدیدارشناسی انجام شده است. مشارکت‌کنندگان بالقوه، ۱۵ نفر از دانش‌آموزان دختر و پسر پایه متوسطه دوم در شهر مرودشت بودند که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختاریافته گردآوری و با استفاده از تحلیل مضمون پدیدارشناسانه در سه سطح مضامین پایه، سازمان‌دهنده و فراگیر تحلیل گردید. به منظور افزایش اعتبار و قابلیت اطمینان یافته‌ها، از تکنیک‌های گوناگون اعتبارسنجی کیفی استفاده شد؛ از جمله بازگرداندن ۵ مصاحبه (۳۳٪ از کل) به مشارکت‌کنندگان که ۸۰٪ بدون اصلاح و یک مورد با اصلاح جزئی تأیید شد؛ کدگذاری مستقل ۷ مصاحبه توسط دو پژوهشگر با ضریب توافق کاپای کوهن ۰,۸۲؛ و نیز ارزیابی و تأیید یافته‌ها توسط سه متخصص تعلیم و تربیت. همچنین، جلسات منظم میان اعضای تیم پژوهش برای بررسی فرایند جمع‌آوری و تحلیل داده‌ها برگزار شد و تحلیل‌های نهایی توسط ارزیابان بیرونی تأیید گردید تا پایایی و قابلیت اعتماد پژوهش افزایش یابد.

یافته‌ها: یافته‌ها منجر به شناسایی هفت مؤلفه کلیدی برای طراحی مدل مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری شد که عبارت‌اند از: هدف، محتوا، معلم، دانش‌آموز، مدرسه، روش‌ها و ابزارها، و ارزشیابی. این مدل تأکید دارد بر ایجاد فضای یادگیری پویا، مشارکتی، و چندصدایی که در آن دانش‌آموزان به عنوان خالقان دانش و تجربه شناخته می‌شوند.

بحث و نتیجه‌گیری: این پژوهش می‌تواند به عنوان راهکار جامع برای تحول در نظام‌های آموزشی مطرح شود و فضای مدرسه را به محیطی شاد، پویا و خلاقانه تبدیل کند. این پژوهش نم‌تها بر تقویت مهارت‌های علمی تأکید دارد، بلکه به رشد اجتماعی و شخصی دانش‌آموزان نیز توجه می‌کند. در نهایت، پیشنهاد می‌شود این مدل در مدارس مختلف پیاده‌سازی و نتایج آن ارزیابی شود تا به یک الگوی عملی و کارآمد در نظام‌های آموزشی تبدیل گردد.

DOI:

واژه‌های کلیدی: پست مدرنیسم، مدرسه، محیطی برای زندگی، یادگیری، تجربه زیسته پدیدارشناسی

* نویسنده مسئول:

نشانی:

تلفن:

پست الکترونیکی:

مقدمه

در دنیای معاصر، پیچیدگی‌های فزاینده در روابط انسانی، تحولات سریع فناوری، و تنوع نیازهای اجتماعی، نقش مدرسه را به عنوان یکی از نهادهای بنیادین جامعه بیش از پیش برجسته کرده است (Baiti et al, ۲۰۲۴). در نگاه سنتی و مدرن، مدرسه عمدتاً به عنوان فضایی برای انتقال دانش و آماده سازی نیروی کار تلقی شده و ساختارهای آموزشی بر اساس برنامه ریزی های متمرکز و استاندارد طراحی شده اند (Ihnatenko et al., ۲۰۲۴). با این حال، این رویکرد در مواجهه با چالش های عصر حاضر، از جمله جهانی شدن، تنوع فرهنگی، و نیاز به پرورش مهارت های چندبعدی، با محدودیت هایی جدی روبه رو است. امروزه، دانش آموزان به محیطی نیاز دارند که نه تنها دانش رسمی، بلکه خلاقیت، مهارت های اجتماعی، و هویت های فردی و جمعی آن ها را تقویت کند (Rasheed, ۲۰۲۳). در این راستا، دیدگاه پست مدرن^۱ به مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری، نگرشی نوآورانه ارائه می دهد که بر چندصدایی، پذیرش تفاوت ها، و تعاملات انسانی تأکید دارد (Petrovski, ۲۰۲۲).

نظام های آموزشی کنونی، با تکیه بر ساختارهای متمرکز، برنامه های درسی از پیش تعیین شده، و ارزشیابی های مبتنی بر رقابت، اغلب انعطاف پذیری لازم برای پاسخگویی به این نیازها را ندارند. این وضعیت، دانش آموزان را به جای افراد پویا و خلاق، به عنوان ابزارهایی برای تولید سرمایه انسانی بازنمایی می کند و پیامدهایی چون بیگانگی تحصیلی، کاهش انگیزه، و ترک تحصیل را به دنبال داشته است (Shen, ۲۰۲۴). در ایران، به عنوان جامعه ای چندفرهنگی با تنوع قومی و زبانی، این چالش ها با تأکید نظام آموزشی بر همسان سازی به جای تقویت تفاوت ها و هویت های متکثر، تشدید می شود (Salimi & Rad, ۲۰۲۴).

(پژوهش های اخیر نشان می دهند که بیش از ۶۰ درصد دانش آموزان در جوامع در حال توسعه، از جمله ایران، از محیط مدرسه احساس رضایت نمی کنند و ارتباط کمی میان تجربه های مدرسه و زندگی واقعی خود می یابند (Saeedy, ۲۰۲۴).

از منظر پست مدرن، مدرسه باید فراتر از یک نهاد آموزشی، به فضایی پویا برای زندگی، تعامل اجتماعی و پرورش انسان هایی چندبعدی تبدیل شود (Wigena et al, ۲۰۲۳). این دیدگاه بر اهمیت تجربه های روزمره، گفت و گو آزاد، و همزیستی مسالمت آمیز تأکید دارد؛ اما ساختارهای سخت گیرانه و قوانین خشک در بسیاری از مدارس، این فرصت ها را محدود کرده است. (Luo, ۲۰۲۴) پژوهش هایی مانند مطالعه (Caiga & Fang, ۲۰۲۴) نشان داده اند که فضاهای یادگیری انعطاف پذیر و دانش آموز محور، مشارکت شناختی و اجتماعی را افزایش داده و به بهبود نتایج تحصیلی منجر می شوند. با این حال، در بسیاری از نظام های آموزشی، از جمله ایران، آموزش همچنان بر انتقال یک طرفه دانش متمرکز است و کمتر به ابعاد انسانی و اجتماعی پرداخته می شود.

در بسیاری از مدارس، آموزش همچنان بر محور برنامه های از پیش تعیین شده و انتقال دانش به صورت یک طرفه متمرکز است. این شیوه باعث شده است که دانش آموزان کمتر بتوانند مهارت های زندگی را درک و تجربه کنند و مدرسه به فضایی صرفاً آموزشی و غیرپویا تبدیل شود (Naeim & Kjaran, ۲۰۲۲). در نتیجه، اهداف تربیتی که نیازمند مشارکت فعال دانش آموزان در فرآیند یادگیری و زندگی اجتماعی است، به حاشیه رانده شده است. این مشکل در بسیاری از مدارس، به ویژه در جوامع در حال توسعه مانند ایران، به وضوح قابل مشاهده است. در این محیط ها، ساختارهای آموزشی اغلب بر مبنای رویکردهای سنتی شکل گرفته اند و کمتر به ابعاد انسانی و اجتماعی آموزش پرداخته می شود. این مسئله به شکل کاهش انگیزه دانش آموزان برای حضور فعال در مدرسه، افت تحصیلی، کاهش ارتباطات اجتماعی مؤثر در محیط مدرسه و ناتوانی در پاسخ به نیازهای واقعی زندگی مشاهده می شود.

در تایید این مطلب نتایج پژوهش (Mistry & et al, ۲۰۲۴) نشان می دهند که بسیاری از دانش آموزان مدارس را مکان هایی خشک و فاقد نشاط تلقی می کنند و ارتباط کمی میان تجربیات مدرسه و زندگی واقعی خود احساس می کنند. با توجه به آمارهای ارائه شده در مطالعه (Aina, ۲۰۱۵) بیش از ۶۰ درصد دانش آموزان در بسیاری از جوامع در حال توسعه از محیط مدرسه احساس رضایت نمی کنند. همچنین، نرخ ترک تحصیل و بیگانگی تحصیلی در مدارس با رویکردهای سنتی، به ویژه در میان نوجوانان، به طور قابل توجهی بالاتر است. این داده ها نشان دهنده ضرورت بازنگری در تعریف و کارکرد مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری است. نتایج پژوهش (O. Gurova & et al, ۲۰۲۴) نشان می دهد که زمانی که نیازهای شخصی و اجتماعی دانش آموزان نادیده گرفته شود، ممکن است منجر به بی علاقی، اضطراب یا سایر پیامدهای منفی شود. پژوهش (Dunbar & et al, ۲۰۲۲) نشان داد که روش های یادگیری دانش آموز محور که در آن دانش آموزان نقش فعالی در فرآیند یادگیری ایفا می کنند، باعث بهبود تفکر انتقادی، تعامل اجتماعی و مشارکت تحصیلی می شوند. این در حالی است که روش های سنتی همچنان بر رقابت فردی و یادگیری انفعالی تأکید دارند که می تواند دانش آموزان را از مهارت های ضروری برای مواجهه با چالش های دنیای واقعی محروم کند. در تایید دیگر (Lahdenperä & et al, ۲۰۲۲) محیط های یادگیری متمرکز بر دانش آموز را بررسی کرده است، نشان می دهد این روش ها به دانش آموزان کمک می کنند تا یادگیری خودتنظیم شده را به کار گیرند و مهارت های تفکر انتقادی خود را تقویت کنند. همچنین (Zhang & et al, ۲۰۲۲) نشان دادند با تکیه بر رویکرد یادگیری سازنده گرایانه و رویکردهای طراحی محور در

^۱. postmodern

تدریس، می‌توان نتایج یادگیری دانش‌آموزان را بهبود بخشید. مطالعه (Kariippanon & et al, ۲۰۱۹) نشان داد که فضاهای یادگیری انعطاف‌پذیر در مدارس متوسطه باعث تقویت تعامل و همکاری دانش‌آموزان می‌شوند. این فضاها که شامل مبلمان قابل جابجایی و فناوری‌های یکپارچه هستند، از روش‌های یادگیری دانش‌آموز محور مانند یادگیری مبتنی بر پروژه و یادگیری شخصی‌سازی شده پشتیبانی می‌کنند. نتایج این مطالعه نشان داد که این محیط‌ها باعث افزایش مشارکت شناختی و اجتماعی می‌شوند که به نوبه خود بر نتایج تحصیلی تأثیر مثبت می‌گذارد. (Higgins & et al, ۲۰۱۶) به بررسی تأثیر محیط‌های مدرسه بر یادگیری پرداخته و نشان می‌دهد که فضاهای انعطاف‌پذیر و مشارکتی می‌توانند تعاملات دانش‌آموزان را تقویت کنند و باعث بهبود نتایج تحصیلی شوند.

این پژوهش به بررسی یک مسئله مهم می‌پردازد: چگونه می‌توان مدرسه را از دیدگاه پست‌مدرن به محیطی برای زندگی و یادگیری تبدیل کرد که نیازهای عاطفی، اجتماعی و فرهنگی دانش‌آموزان را برآورده سازد؟ اگرچه مطالعات پیشین نقش مدرسه را در آموزش و پرورش بررسی کرده‌اند اما تحلیل مدرسه به عنوان فضایی چندصدایی و انسانی از منظر پست‌مدرن، به‌ویژه در بافت فرهنگی ایران، کمتر مورد توجه قرار گرفته است. این شکاف نظری، همراه با نبود راهکارهای عملی برای بازطراحی مدارس بر اساس این دیدگاه، ضرورت پژوهش حاضر را نشان می‌دهد. از نظر نظری، این مطالعه به درک عمیق‌تر مفهوم مدرسه به عنوان فضای زندگی و یادگیری کمک می‌کند؛ و از نظر کاربردی، چارچوبی برای سیاست‌گذاری آموزشی ارائه می‌دهد که تعامل اجتماعی، خلاقیت و پذیرش تفاوت‌ها را در اولویت قرار دهد؛ بنابراین، هدف این پژوهش، تبیین معنا و کارکرد مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری از دیدگاه پست‌مدرن با رویکرد پدیدارشناسانه است. سؤال اصلی پژوهش این است: دانش‌آموزان تجارب زیسته خود را چگونه از مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری طبق دیدگاه پست‌مدرن توصیف می‌کنند؟ این مطالعه با تحلیل تجربه‌های زیسته دانش‌آموزان، معلمان و کنشگران آموزشی، به شناسایی موانع موجود و ارائه راهکارهایی برای بازطراحی مدارس می‌پردازد.

روش شناسی پژوهش

این پژوهش با رویکرد کیفی، با روش پدیدارشناسی انجام شده است. رویکرد پدیدارشناسی توصیفی به دنبال آن است که با فاصله‌گیری از پیش‌فرض‌های نظری و داورهای پیشین، تجربه‌های زیسته افراد را آن‌گونه که در ذهن و زبان آنان شکل گرفته است، توصیف و تحلیل کند. (Creswell, ۲۰۱۴) هدف اصلی این مطالعه، کشف معناها و مفاهیم نهفته در تجربه‌های زیسته دانش‌آموزان از مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری و شناسایی مؤلفه‌ها و مضامینی است که در این تجربه‌ها تکرار و برجسته شده‌اند.

مشارکت‌کنندگان در این پژوهش شامل ۱۵ نفر از دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم در شهر مرودشت بودند که با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. این افراد از مدارس مختلف (اعم از مدارس عادی، غیردولتی، استعدادهای درخشان و معارف اسلامی) برگزیده شدند تا تنوع محیط‌های آموزشی و تجارب مدرسه‌ای در تحلیل نهایی لحاظ شود. معیارهای ورود به مطالعه شامل داشتن حداقل یک سال سابقه تحصیل در مدرسه متوسطه، تمایل به مشارکت فعال در مصاحبه و توانایی بیان صریح تجربه‌ها و دیدگاه‌های شخصی بود.

فرآیند گردآوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های عمیق نیمه‌ساختاریافته صورت گرفت. برای انجام این مصاحبه‌ها، فهرستی از سؤالات باز طراحی گردید که بر محورهای نظیر برداشت ذهنی دانش‌آموز از فضای مدرسه، روابط با معلمان و همسالان، احساس تعلق، نشاط یا بیگانگی و تأثیر تجربه مدرسه بر رشد فردی و اجتماعی آن‌ها متمرکز بود. مصاحبه‌ها در فضایی آرام، با رضایت آگاهانه مشارکت‌کنندگان و به صورت صوتی ضبط شد و پس از هر جلسه، محتوای آن به‌طور کامل پیاده‌سازی گردید. گردآوری داده‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت؛ به این معنا که پس از مصاحبه پانزدهم، داده‌های جدید، مضمون یا مقوله تازه‌ای به یافته‌ها اضافه نمی‌کردند.

به‌منظور تحلیل داده‌ها، از روش تحلیل مضمون پدیدارشناسانه استفاده گردید. تحلیل مضمون، یکی از روش‌های رایج در پژوهش‌های کیفی است که به استخراج، سازمان‌دهی و تفسیر معانی موجود در داده‌های متنی کمک می‌کند. تحلیل در این پژوهش در سه سطح انجام شد:

۱. مضامین پایه که از مفاهیم و تعبیرهای مستقیم مشارکت‌کنندگان استخراج شدند؛
۲. مضامین سازمان‌دهنده که نشان‌دهنده ارتباط‌های معنایی بین مضامین پایه بودند؛
۳. مضامین فراگیر که چارچوب نهایی و ساختار مفهومی مدل مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری را شکل دادند.

فرآیند رمزگذاری اولیه داده‌ها کاملاً استقرایی و مبتنی بر داده‌های خام حاصل از مصاحبه‌ها انجام شد. سپس، به‌منظور تلفیق یافته‌ها با مبانی نظری پست‌مدرن، مضامین استخراج‌شده در مرحله نهایی با مفاهیم کلیدی ادبیات نظری (از جمله چندصدایی، تفاوت، خودآفرینی، دموکراسی آموزشی و...) مقایسه و طبقه‌بندی شدند. لازم به ذکر است که مطالعه متون

نظری و اسناد پست‌مدرن صرفاً به‌عنوان بخش مکمل مبانی نظری در نظر گرفته شده و در گردآوری داده‌ها یا تحلیل تجربی نقشی نداشته است.

برای افزایش اعتبار و قابلیت اطمینان یافته‌ها، از تکنیک‌های گوناگون اعتبارسنجی کیفی استفاده شد. نخست، ۵ مصاحبه (۳۳ درصد از کل) برای بازبینی و تأیید نهایی به مشارکت‌کنندگان بازگردانده شد که در آن، ۸۰ درصد شرکت‌کنندگان بدون اصلاح و یک نفر با اصلاحات جزئی محتوای مصاحبه را تأیید کرد. دوم، فرآیند کدگذاری اولیه بر روی ۷ مصاحبه توسط دو پژوهشگر مستقل انجام گرفت و ضریب توافق بین‌کدگذارها با استفاده از کاپای کوهن ۰/۸۲ به‌دست آمد که حاکی از توافق بالا در تفسیر مضامین است. همچنین، یافته‌های استخراج‌شده در مرحله نهایی با نظر سه متخصص تعلیم‌وتربیت (در حوزه برنامه‌ریزی درسی، فلسفه آموزش و تحلیل کیفی) مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفت. در نهایت، داده‌ها و مضامین حاصل از تحلیل پدیدارشناسانه، در قالب مدل نهایی پژوهش، در جدول‌ها و چارچوب مفهومی گزارش و تبیین شده‌اند.

جدول ۱: مشخصات فرآیند تأمین اعتبار و روایی یافته‌ها

بخش	روش	تعداد	جزئیات	نتیجه
مصاحبه‌ها (تأیید مشارکت‌کنندگان)	بازگرداندن مصاحبه به مشارکت‌کنندگان	۵ مصاحبه	۳۳٪ از ۱۵ مصاحبه، انتخاب تصادفی، تأیید توسط ۴ نفر (۸۰٪)	تأیید ۸۰٪، اصلاحات جزئی اعمال شد
مصاحبه‌ها (کدگذاری مجدد)	کدگذاری توسط همکاران پژوهشی	۷ مصاحبه	۴۷٪ از کل، ۲ همکار با مدرک دکتری، ضریب کاپا = ۰,۸۲	تطابق بالا در کدگذاری
مطالعه اسناد	بازبینی توسط متخصصان	۴ منبع، ۳ متخصص	دانشیار، استادیار؛ ارزیابی انطباق با اهداف پژوهش	تأیید ۹۰٪، اصلاحات جزئی اعمال شد

برای افزایش پایایی پژوهش، جلسات مداوم و منظم بین اعضای تیم پژوهشی برگزار گردید تا فرایند گردآوری اطلاعات، رمزگذاری، تحلیل و تفسیر داده‌ها مورد بررسی قرار گیرد. در این جلسات، تمامی مراحل پژوهش به‌دقت مورد ارزیابی قرار گرفت و هرگونه تناقض یا ابهام شناسایی و رفع شد. علاوه بر این، ارزیابان بیرونی نیز به‌صورت همزمان فرآیند کار را بررسی کرده و آن را تأیید نمودند. این اقدامات به‌منظور افزایش قابلیت اعتماد و اطمینان از پایایی پژوهش انجام شد.

یافته‌ها

□ پرسش اصلی: دانش آموزان تجارب زیسته خود را چگونه از مدرسه به‌عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری طبق دیدگاه پست‌مدرن توصیف می‌کنند؟

جدول ۲- مضامین مدرسه محیطی برای زندگی و یادگیری

مؤلفه‌ها	مضامین پایه در دیدگاه اندیشمندان پست‌مدرن	مضامین پایه از تجارب زیسته دانش‌آموزان	مضامین پایه در مدل مدرسه به‌عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری
هدف	- تربیت شهروندان انتقادی - برقراری دموکراسی رادیکال - گفت‌وگو سازنده دانش - بررسی تفاوت و نظام‌های تفاوت - توجه به فرهنگ عمومی - بها دادن به دانش عملی - خودآفرینندگی - تعلیم و تربیت مرزی	- پرورش تفکر - رشد اجتماعی - تربیت اخلاقی - شکوفایی استعدادها - تقویت مهارت‌های زندگی - تحقق بهداشت روانی - تغییر نگرش - تربیت افراد متخصص - تقویت مهارت‌های سه‌گانه اساسی	- ترکیب تربیت شهروندی انتقادی و دموکراسی رادیکال با پرورش مهارت‌های زندگی، خلاقیت و خودآفرینندگی

	تربیت سیاسی و اخلاقی		
محتوا	-محتوای فرآیندی -ساخت دانش -حساسیت به مسائل محیطی -نگرش چندگانه -محتوای مذاکره‌ای -محتوای جدید و خلاق -عدم وجود محتوای برتر -ترکیب اطلاعات پراکنده	-تناسب محتوا با علایق، نیازها و سن دانش‌آموزان -محتوای جذاب و چالشی -کاربرد معارف اسلامی در زندگی -تناسب محتوا با سطح دانش‌آموزان -توزیع مناسب محتوا	-طراحی محتوا با مشارکت معلم و دانش‌آموز -تقویت مهارت‌های حل مسئله و خلاقیت -توجه به نیازهای فردی و علایق دانش‌آموزان
معلم	-اندیشمند راهی‌بخش -روشنفکر تحول‌آفرین -شجاعت اخلاقی -راهنما و هماهنگ‌کننده تجارب -تسهیل‌گر یادگیری و خلاقیت دانش‌آموزان	-متخصص و با دانش -صبور و انتقادپذیر -مهربان و دلسوز -خوش‌پوش و خوش‌بین -مشاور و راهنما -محبوبیت میان دانش‌آموزان	-تأکید بر نقش معلم به عنوان تسهیل‌گر، الهام‌بخش و نقاد سازنده
دانش‌آموز	-ایجاد و خلق دانش -آزادی بیشتر در یادگیری -شرکت فعال در بحث‌های اخلاقی و سیاسی -کنترل دانش -تفاوت‌های فردی -استفاده از فناوری اطلاعات	-شادابی و بانشاط -خودباوری و انگیزه تحصیلی -تخیل و کنجکاوی -کانون دوستانه -هوش هیجانی -علاقه به یادگیری -مسئولیت‌پذیری	-تقویت استقلال دانش‌آموز در یادگیری -تشویق خلاقیت، مسئولیت‌پذیری و علاقه‌مندی به یادگیری
مدرسه	-اجتماع برای گفتگو و نقد -باز بودن درهای ارتباط -توجه به تنوع فرهنگی -استقبال از تغییر -احترام به رقابت مثبت درون مدرسه‌ای	-مدرسه به عنوان محل رشد و شادی -محیط صمیمی و دوستانه -ارتباط با خانواده -فضایی آرام و مهیج -محل تفریح و سرگرمی -اجتماعی بزرگتر برای تعامل	-طراحی مدرسه به عنوان فضایی پویا، صمیمی و قابل انعطاف برای تقویت تعاملات اجتماعی و یادگیری
روش‌ها و ابزارها	-روش‌های گفتگو -محور یادگیری گروهی و تعاملی -شبیه‌سازی و آزمایشگری -روش‌های ساخت‌شکنی -استفاده از فناوری‌های نوین	-استفاده از بازی، پروژه‌های عملی و یادگیری از همسالان -فعالیت‌های مکمل مانند اردو، نقاشی و جشن -تدریس جذاب و کاربردی	-استفاده از روش‌های نوین آموزشی، تقویت یادگیری تعاملی و ایجاد فضای خلاقانه برای تجربه یادگیری

ارزشیابی	-عدم تأکید بر آزمون های استاندارد -ارزشیابی کیفی -خودارزیابی -استفاده از هوش های چندگانه	-کاهش استرس امتحانات -فرایندمحوری در ارزشیابی -تأکید بر عدالت و تناسب ارزیابی	-جایگزینی ارزشیابی کیفی و فرایندمحور -استفاده از خودارزیابی و همسال سنجی به عنوان روش های مؤثر در ارزیابی یادگیری
----------	---	---	--

این جدول، مولفه های کلیدی مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری را از سه زاویه دیدگاه اندیشمندان پست مدرن، تجارب زیسته دانش آموزان و مدل پیشنهادی مورد بررسی قرار می دهد.

مولفه ها به گونه ای طراحی شده اند که تمامی جنبه های آموزشی، فرهنگی و اجتماعی مدرسه را پوشش دهند. دیدگاه اندیشمندان پست مدرن بر این نکته تأکید دارد که مدرسه باید فراتر از یک محیط آموزشی صرف باشد و به یک اجتماع یادگیری تبدیل شود، جایی که تفاوت ها ارزشمند باشند، دانش آموزان نقش فعالی در خلق دانش داشته باشند و معلمان به عنوان تسهیل گر و الهام بخش عمل کنند.

تجارب زیسته دانش آموزان نشان می دهد که محیط فعلی مدارس گاه با نیازها و علایق واقعی دانش آموزان فاصله دارد. در حالی که آن ها به دنبال محیطی شاد، صمیمی و متنوع هستند که در آن بتوانند استعدادها، علایق و توانایی های خود را شکوفا کنند. این تجارب بر ضرورت تغییر در ساختارهای سنتی مدارس، به ویژه در حوزه محتوا، روش های تدریس و ارزشیابی تأکید می کند.

مدل پیشنهادی مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری تلفیقی از ایده های نوین و تجارب زیسته دانش آموزان است. این مدل تأکید دارد که مدرسه باید به محیطی برای یادگیری عمیق، تعامل اجتماعی و پرورش مهارت های زندگی تبدیل شود. از جمله نکات برجسته این مدل:

- **اهداف آموزشی:** توجه به پرورش خلاقیت، تفکر انتقادی و تقویت مهارت های زندگی.
- **محتوا:** طراحی مشارکتی محتوا با معلم و دانش آموز و توجه به نیازها و علایق فردی.
- **روش های تدریس:** استفاده از فناوری های نوین، روش های یادگیری تعاملی و همیارانه.
- **ارزشیابی:** جایگزینی ارزشیابی کیفی و فرایندمحور به جای آزمون های سنتی و تأکید بر خودارزیابی.

کاربرد عملی:

این مدل می تواند به بهبود کیفیت آموزش و پرورش کمک کند، به ویژه در:

۱. **طراحی برنامه های درسی:** که نه تنها علمی، بلکه خلاقانه و مرتبط با نیازهای روز دانش آموزان باشند.
۲. **پارافرنی فضای مدرسه:** به عنوان محیطی که تعاملات اجتماعی، شادابی و رشد چندبعدی را تقویت کند.
۳. **ارزشیابی:** جایگزینی روش های ارزشیابی سنتی با شیوه های مشارکتی و دانش آموز محور.

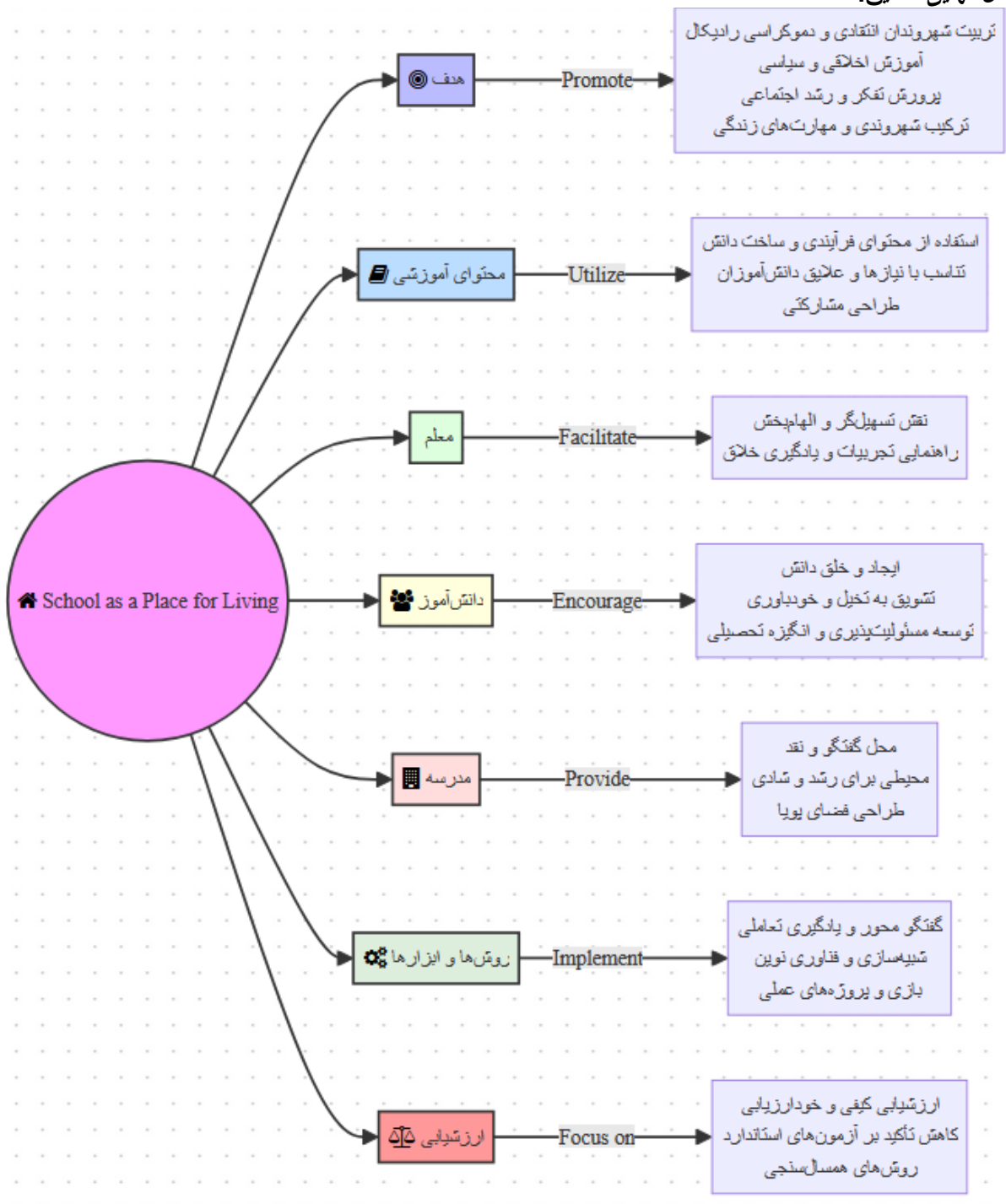
«به منظور افزایش شفافیت فرایند تحلیل داده ها و مستندسازی مضامین استخراج شده، در جدول ۳ نمونه هایی از شواهد تجربی و نظری مربوط به مضامین اصلی ارائه شده است.»

جدول ۳. شواهد پشتیبان مضامین مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری

مؤلفه اصلی	مضمون منتخب	شواهد تجربی (نقل قول دانش آموز)	شواهد نظری (منبع)
هدف	پرورش تفکر و خودآفرینندگی	«دوست دارم توی مدرسه بهمون یاد بدن چطوری خودمون فکر کنیم، نه فقط حفظ کنیم.» (دانش آموز شماره ۷)	Petrovski (۲۰۲۲): تربیت مرزی و خودآفرینی در بستر پست مدرن
محتوا	محتوای چالشی و متناسب با علایق	«اگه درس ها در مورد چیزایی باشه که بهمون مربوطه، بیشتر دوست داریم یاد بگیریم.» (دانش آموز شماره ۳)	Luo (۲۰۲۴): محتوای تعاملی، چندصدایی و غیرخطی
معلم	تسهیل گر یادگیری و الهام بخش	«معلممون همیشه می پرسه نظر خودت چیه، نه اینکه فقط یه جواب بگه.» (دانش آموز شماره ۱۰)	Rasheed (۲۰۲۳): نقش معلم در تسهیل تفکر خلاق و ارتباطی
دانش آموز	علاقه مندی، خودباوری و مسئولیت پذیری	«وقتی خودم انتخاب می کنم چی بخونم، حس می کنم مسئول یادگیری خودمم.» (دانش آموز شماره ۱۲)	Dunbar et al. (۲۰۲۲): تأکید بر یادگیری فعال و مشارکتی

مدرسه	فضای صمیمی، پویا و یادگیرنده	«مدرسه باید یه جایی باشه که توش بازی و یادگیری با هم باشه، نه فقط کلاس خشک.» (دانش آموز شماره ۵)	Caiga & Fang (۲۰۲۴): طراحی فضاهای تعاملی و مبتنی بر تعامل انسانی
روش ها و ابزارها	روش های تعاملی، بازی محور، مبتنی بر پروژه	«وقتی با هم کار می کنیم یا پروژه می دیم، بیشتر یاد می گیریم و خسته نمی شیم.» (دانش آموز شماره ۱)	Kariippanon et al. (۲۰۱۹): یادگیری مشارکتی در فضاهای انعطاف پذیر
ارزشیابی	فرآیندمحوری، خودارزیابی، کاهش استرس	«معلمون گفت خودت بگو چقدر یاد گرفتی، خیلی حس خوبی داشتم، استرسم کم شد.» (دانش آموز شماره ۹)	Lahdenperä et al. (۲۰۲۲): تأکید بر خودسنجی و ارزشیابی یادگیرنده محور

مدل نهایی تحقیق:

شکل ۱- چارچوب مفهومی مدرسه به عنوان محیطی برای زندگی و یادگیری

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف پاسخ به این سؤال که «چگونه می توان مدرسه ای طراحی کرد که بر اساس اصول پست مدرن، نیازهای عاطفی، اجتماعی، فرهنگی، و تحصیلی دانش آموزان را تأمین کرده و بستری برای رشد همه جانبه آنها فراهم سازد؟»، تلاش کرد تا با بهره گیری از دیدگاه پست مدرن و تجربه های زیسته دانش آموزان، مدلی تحول آفرین برای مدرسه ارائه دهد. یافته ها در قالب هفت مؤلفه اصلی (هدف، محتوا، معلم، دانش آموز، مدرسه، روش ها و ابزارها، ارزشیابی) تحلیل شدند و در ادامه، نتایج با تحقیقات پیشین مقایسه شده و تبیین پژوهشگر ارائه می شود.

مؤلفه هدف

یافته‌ها نشان داد که اهداف مدارس سنتی بر انتقال دانش و آماده‌سازی نیروی کار متمرکز است و نیازهای عاطفی و اجتماعی دانش‌آموزان را نادیده می‌گیرد. این نتیجه با دیدگاه (Ihnatenko et al. ۲۰۲۴) همسو است که تأکید دارند ساختارهای متمرکز آموزشی، انعطاف‌پذیری لازم برای پاسخ به نیازهای مدرن را ندارند. از نظر پژوهشگر، این همسویی ضرورت بازتعریف اهداف به سمت پرورش شهروندانی چندبعدی را در ایران، با توجه به تنوع فرهنگی، برجسته می‌کند.

مؤلفه محتوا

محتوای آموزشی در مدل پیشنهادی، منعطف و مبتنی بر مشارکت طراحی شد تا به نیازهای فردی و اجتماعی پاسخ دهد. این یافته با مطالعه (Wigena et al. ۲۰۲۳) همراستا است که محتوای پویا را برای رشد چندبعدی ضروری می‌دانند. با این حال، پژوهش حاضر بر پیوند محتوا با زندگی روزمره تأکید بیشتری دارد. پژوهشگر معتقد است این تفاوت به دلیل تمرکز پدیدارشناسانه بر تجربه‌های زیسته در بافت چندفرهنگی ایران است.

مؤلفه معلم

نقش معلم از انتقال‌دهنده دانش به تسهیل‌گر یادگیری تحول یافت. این نتیجه با (Rasheed ۲۰۲۳) همسو است که معلم را عاملی برای تقویت خلاقیت و مهارت‌های اجتماعی می‌بیند. به نظر پژوهشگر، این تغییر در ایران با چالش‌هایی چون مقاومت‌های سنتی مواجه است، اما پتانسیل بالایی برای بهبود تعاملات دارد.

مؤلفه دانش‌آموز

دانش‌آموزان از گیرندگان منفعل به خالقان فعال دانش تبدیل شدند. این یافته با (Dunbar et al. ۲۰۲۲) همراستا است که نشان دادند روش‌های دانش‌آموزمحور، تفکر انتقادی و مشارکت را بهبود می‌بخشند. پژوهشگر تبیین می‌کند که در ایران، این تحول به دلیل ساختارهای متمرکز، نیازمند زمان و حمایت بیشتری است.

مؤلفه مدرسه

مدرسه به عنوان فضایی برای تعامل و رشد همه‌جانبه تعریف شد. این نتیجه با یافته‌های (Caiga & Fang ۲۰۲۴) سازگار است که فضاهای انعطاف‌پذیر را برای افزایش مشارکت توصیه می‌کنند. از نظر پژوهشگر، در ایران، این امر با محدودیت‌های زیرساختی مواجه است، اما می‌تواند با بازطراحی محیط‌ها محقق شود.

مؤلفه روش‌ها و ابزارها

روش‌های تعاملی و مبتنی بر فناوری در این مدل برجسته شدند. این یافته با (Kariippanon et al. ۲۰۱۹) همسو است که فضاهای مجهز به فناوری را برای همکاری مؤثر می‌دانند. پژوهشگر معتقد است این همسویی، اهمیت فناوری را در عصر دیجیتال تأیید می‌کند، اما دسترسی نابرابر به ابزارها در ایران چالشی جدی است.

مؤلفه ارزشیابی

ارزشیابی مبتنی بر بازخورد و خودارزیابی جایگزین روش‌های استاندارد شد. این نتیجه با (Lahdenperä et al. ۲۰۲۲) همراستا است که ارزشیابی فرایندمحور را برای یادگیری خودتنظیم‌شده مفید می‌دانند. پژوهشگر تبیین می‌کند که این تغییر می‌تواند انگیزه را در دانش‌آموزان ایرانی افزایش دهد، اما نیازمند تغییر نگرش معلمان است.

نتایج این پژوهش نشان داد که مدارس سنتی، با تمرکز بر انتقال یک‌طرفه دانش، از پاسخگویی به نیازهای عاطفی، اجتماعی، و فرهنگی ناتوانند، در حالی که دیدگاه پست‌مدرن، مدرسه را فضایی برای زندگی و رشد می‌بیند (Petrovski, ۲۰۲۲). مدل پیشنهادی، با تکیه بر این مؤلفه‌ها، چارچوبی ارائه داد که دانش‌آموزان را برای زندگی در جامعه‌ای چندفرهنگی آماده می‌کند. با این حال، یافته‌ها نشان داد که در ایران، موانعی چون ساختارهای متمرکز، کمبود منابع، و مقاومت‌های فرهنگی، تحقق این مدل را دشوار می‌کند (Salimi & Rad, ۲۰۲۴). بر اساس این یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های آموزشی عملی برای معلمان طراحی شود که مهارت‌های تسهیل‌گری و استفاده از تنوع فرهنگی را تقویت کند، زیرا نقش معلم به عنوان تسهیل‌گر با مقاومت مواجه است. همچنین، با توجه به افزایش انگیزه از طریق مشارکت، ایجاد شوراهای دانش‌آموزی فعال برای همکاری در طراحی محتوا و تصمیم‌گیری توصیه می‌شود، اگرچه ساختار متمرکز نیاز به زمان برای پذیرش آن دارد. یافته‌ها نشان داد فناوری همکاری را تقویت می‌کند، لذا پیشنهاد می‌شود واحدهای درسی مبتنی بر پروژه‌های محلی با استفاده از گوشی‌های هوشمند طراحی شوند تا محدودیت دسترسی به ابزارهای گران‌قیمت جبران شود. برای ارزشیابی، طراحی فرم‌های خودارزیابی هفتگی با راهنمایی معلمان پیشنهاد می‌شود تا انگیزه افزایش یابد، هرچند تغییر نگرش معلمان چالشی است. در نهایت، با توجه به محدودیت‌های زیرساختی، بازسازی کلاس‌ها با امکانات موجود (مثل چیدمان دایره‌ای میزها) برای تعامل بیشتر توصیه می‌شود تا وابستگی به

بودجه کاهش یابد (Shen, ۲۰۲۴). این مدل با پیوند یادگیری و زندگی، راه را برای مدارس تعاملی و انسانی هموار می‌کند که می‌تواند به عدالت آموزشی و پرورش نسلی خلاق و آگاه کمک کند (Baiti et al., ۲۰۲۴).

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی

هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تامین شد.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده پردازی: حسین افلاکی فرد، محمد قلعه نوی ؛ روش شناسی و تحلیل داده‌ها: محمد قلعه نوی، حسین افلاکی فرد ؛ کورش آسمند، سید صاحب موسوی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References

- Aina, S. I. (۲۰۱۵). School Environment and Satisfaction with Schooling among primary school pupils in Ondo State, Nigeria. *Journal of education and practice*, ۶(۱۲), ۱۴۸-۱۵۱.
- Dunbar, K., & Yadav, A. (۲۰۲۲). Shifting to student-centered learning: Influences of teaching a summer service learning program. *Teaching and Teacher Education*, 110, ۱۰۳۵۷۸.
- Higgins, S., Hall, E., Wall, K., Woolner, P., & McCaughey, C. (۲۰۰۵). The impact of school environments: A literature review. *London: Design Council*.
- Kariippanon, K. E., Cliff, D. P., Lancaster, S. J., Okely, A. D., & Parrish, A. M. (۲۰۱۹). Flexible learning spaces facilitate interaction, collaboration and behavioural engagement in secondary school. *PloS one*, 14(۱۰), e۰۲۲۳۶۰۷.
- Lahdenperä, J., Rämö, J., & Postareff, L. (۲۰۲۲). Student-centred learning environments supporting undergraduate mathematics students to apply regulated learning: A mixed-methods approach. *The Journal of Mathematical Behavior*, 66, ۱۰۰۹۴۹.
- Mistry, S., Halder, M., Karmakar, M., Mukherjee, S., & Adhikari, S. (۲۰۲۴). A probe into the academic life-satisfaction of the school-going adolescents. *International Journal of Social Science and Education Research*, ۶(۱), ۴۳-۵۰.
- O. Gurova V. (۲۰۲۴). Educational environment as a factor of deprivation of subjective needs of adolescent students. *News of the Baltic State Academy of Fisheries Fleet. Psychological and pedagogical sciences*, (۳(۶۹)), ۲۰۹-۲۱۱.
- Petrovski, N. (۲۰۲۲). Orientări postmoderniste în educație. *Univers Pedagogic*, 75(۳), ۵-۹.
- Zhang, M. J., Croiset, E., & Ioannidis, M. (۲۰۲۲). Constructivist-based experiential learning: A case study of student-centered and design-centric unit operation distillation laboratory. *Education for Chemical Engineers*, 41, ۲۲-۳۱.
- Baiti, J. N., Rosyidah, N. H., Isma, T. N. A., & Nafisah, S. (۲۰۲۴). Pendidikan dan lingkungan sosial, pendidikan dan kebudayaan, pendidikan sebagai agen perubahan. *Mutiara: Jurnal Penelitian Dan Karya Ilmiah*, 2(۶), ۱۳۲-۱۴۵.
- Naeimi, M., & Kjaran, J. I. (۲۰۲۲). Schooling (hetero) normative practices in the Islamic Republic of Iran. *Sex Education*, ۲۲(۳), ۲۴۳-۲۵۹.
- Caiga, B. T., & Fang, H. (۲۰۲۴). Inclusive Classroom, Space Design, and Academic Performance of Teachers in A China Comprehensive University. *Asia Pacific Journal of Management and Sustainable Development*, 12(Part ۴), ۱-۱.
- Ihnatenko, N., Myronenko, N., Yakymenko, S., Abramova, O., & Lisovskyi, V. (۲۰۲۴). Modern education: key factor in global innovation in higher education. *Amazonia Investiga*, 13(۷۳), ۲۷۳-۲۸۳.
- luo, y. (۲۰۲۴). the postmodern turn in childhood studies and its pedagogical implications. *Childhood & Philosophy*, 20.
- Petrovski, N. (۲۰۲۲). Orientări postmoderniste în educație. *Univers Pedagogic*, 75(۳), ۵-۹.
- Rasheed, Z. (۲۰۲۳). Educational innovation amidst globalization: Higher education institutions and societal integration. *Igmin Research*, 1(۲), ۱۵۴-۱۵۹.
- Saeedy, S. (۲۰۲۴). A futures study of life satisfaction among Iranian students. *Social Science Information*, 63(۱), ۶۸-۹۱.
- Salimi, E. A., & Rad, M. R. (۲۰۲۴). Nurturing multiculturalism in Iranian EFL teacher education: an in-depth scrutiny of experts' and teachers' perceptions. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 9(۱), ۹.

- Shen, Y. (۲۰۲۴). Personalised Education: A study on the relationship between student assessment methods and student development. SHS Web of Conferences,
- Wigena, I. B. W., Sumilat, G. D., & Wibowo, A. S. (۲۰۲۳). Social Studies In The Postmodernism Era. *Technium Soc. Sci. J.*, 49, ۱۵۸.